

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **Vinařství Mutěnice, s. r. o.**, IČ: 253 48 701
sídlem Údolní 1174, Mutěnice
zastoupený advokátkou Mgr. Hanou Hřebenářovou
sídlem Jaselská 197/14, Brno

proti

žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2016, čj. SZPI/AI775-35/2014,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí průběhu řízení před správními orgány

1. U žalobce byly provedeny inspektory Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně (dále též „inspektorát v Brně“), kontroly dne 22. 8. 2013, 27. 8. 2013, 24. 10. 2013, 20. 1. 2014 a 3. 4. 2014. Rozhodnutím inspektorátu v Brně, ze dne 7. 11. 2014, čj. SZPI/AI775-23/2014, byla žalobci uložena podle ustanovení § 39 odst. 6 písm. c) zákona

č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství, v rozhodném znění (dále jen „zákon o vinohradnictví“), pokuta ve výši 350 000 Kč a dále povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč. Pokuta byla uložena za to, že:

- naskladnil na svou provozovnu hrozny původem z Makedonie, ze kterých následně vyrobil hroznový mošt - zpracoval tedy vinné hrozny pocházející ze třetí země na hroznový mošt, nepostupoval tak v souladu s omezeními stanovenými v příloze XVb nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), v rozhodném znění (dále také „nařízení (ES) č. 1234/2007“), a dopustil se porušení ustanovení čl. 120c odst. 3 tohoto nařízení;

- nevedl řádně evidenční knihy pro nádoby, v nichž byly skladovány produkty vzniklé zpracováním dovezených hroznů, nepostupoval tak v souladu s ustanovením § 14 odst. 11 vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, v rozhodném znění (dále jen „vyhláška o vinohradnictví“), a dopustil se porušení ustanovení § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví;

- uvedl na trh produkt Rulandské šedé, víno bílé, suché, alk. 11 % obj., země původu Slovensko, oblast Južnoslovenská, šarže č. 12-192, v němž byl prokázán ethanol z přidaného cukru ve výši 2,88 % obj., jednal tak v rozporu s přílohou XVa částí A bodem 2 písm. b) nařízení (ES) č. 1234/2007 (podle něhož zvyšování minimálního přirozeného obsahu alkoholu v procentech objemových nesmí ve vinařské zóně B přesáhnout mezní hodnotu 2 % obj.), a dopustil se porušení ustanovení čl. 120c odst. 4 tohoto nařízení. Předmětný produkt rovněž vykazoval nedostatky v chuti, vůni a vzhledu, když jevil známky kažení, a byl proto vyhodnocen jako potravinu nevhodná k lidské spotřebě. Toto bylo vyhodnoceno jako porušení čl. 14 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v rozhodném znění (dále také „nařízení (ES) č. 178/2002“) v návaznosti na čl. 14 odst. 2 písm. b) a čl. 14 odst. 5 tohoto nařízení;

- nabízel na svých webových stránkách <http://www.vinarstvimutenice.cz/> k prodeji spotřebiteli sudová vína, která nebyla označena číslem šarže a slovním vyjádřením obsahu zbytkového cukru v rozsahu podle přílohy XIV části B nařízení Komise (ES) č. 607/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů, v rozhodném znění (dále také „nařízení (ES) č. 607/2009“). Dopustil se tak porušení ustanovení § 16 odst. 1 zákona o vinohradnictví. Tím, že tamtéž nabízel k prodeji spotřebiteli sudová vína, která nebyla označena údajem o obsahu oxidu siřičitého, jakožto alergenní složky, a sudová vína Frankovka, země původu Rumunsko a Slovensko a Ryzlink rýnský, země původu Slovensko, která byla neoprávněně označena názvy moštových odrůd, dopustil se porušení čl. 52 odst. 1 nařízení (ES) č. 607/2009. Tím, že tamtéž nabízel k prodeji spotřebiteli sudové víno označené jako Tamjanika (Pálava), země původu Srbsko, které bylo klamavě označeno názvy dvou odrůd, dopustil se porušení čl. 16 nařízení (ES) č. 178/2002.

2. Žalobce podal proti shora uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvolání, o kterém rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 5. 2015, čj. SZPI/AI775-28/2014, tak, že napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil inspektorátu v Brně k novému projednání.

Důvodem tohoto postupu žalovaného bylo vyhovění námitce žalobce, že z jeho strany nedocházelo na webových stránkách <http://www.vinarstvimutenice.cz/> k nabízení k prodeji sudového vína komunikačními prostředky na dálku.

3. Věcí se znovu zabýval inspektorát v Brně, který rozhodnutím ze dne 23. 7. 2015, čj. SZPI/AI775-30/2014, řízení ve věci nabízení sudových vín k prodeji prostřednictvím webových stránek <http://www.vinarstvimutenice.cz/> zastavil (výrok III. rozhodnutí). Za zbylé správní delikty uložil v souladu s analogickým použitím tzv. absorpční zásady upravené v § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v rozhodném znění (dále jen „zákon o přestupcích“), žalobci úhrnnou pokutu ve výši 180 000 Kč (výrok I. rozhodnutí), a dále povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč (výrok II. rozhodnutí).
4. Inspektorát v Brně uvedl, že v původním rozhodnutí bylo Rulandské šedé, víno bílé, suché, alk. 11 % obj., vyhodnoceno jako nevhodné k lidské spotřebě, z důvodu kažení, když u něj byly shledány nedostatky v požadavcích kladených na jeho chuť - silná oxidáza, po myšíně, vůni - silná oxidáza, a vzhled - plovoucí nečistoty. S vědomím toho, že je třeba odlišit na jedné straně vadu vína, kdy toto chutná po myšíně (vada vzniká již u mladého dokvašujícího vína), a na straně druhé vady v chuti a vůni vína charakterizované jako oxidáza a plovoucí nečistoty (zde nelze jednoznačně určit, kdy tyto vady vznikly), přistoupil inspektorát v Brně k tomu, že nedostatky ve vůni a chuti vína Rulandské šedé spočívající v silné oxidáze, a nedostatek ve vzhledu vína Rulandské šedé spočívající v plovoucích nečistotách, již ve výroku správního rozhodnutí neuvedl, a žalobce tak nebyl z tohoto jednání uznán vinným a nebyl za něj sankcionován.
5. Dále zdůraznil, že při hodnocení závažnosti správních deliktů spáchaných žalobcem přihlédl ke skutečnosti, že se žalobce dopustil souběžně s jednáním, o němž bylo vedeno toto řízení, dalších správních deliktů, o nichž bylo rozhodnuto rozhodnutím inspektorátu v Brně ze dne 31. 1. 2014, čj. SZPI/AK767-48/2013, které bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 8. 2014, čj. SZPI/AK767-71/2013. Ve zmiňovaném správním řízení byla žalobci uložena úhrnná pokuta 900 000 Kč, povinnost nahradit náklady laboratorních rozborů 82 640 Kč a náklady řízení 1 000 Kč. Žalobce se tedy dopustil v souběhu ještě dalších deliktů, kromě těch hodnocených v řízení pod sp. zn. SZPI/AK767/2013, což zvýšilo závažnost jeho protiprávního jednání. Celkovou závažnost všech těchto správních deliktů inspektorát v Brně vyhodnotil jako velmi vysokou s tím, že takto hodnocené závažnosti by odpovídala úhrnná sankce ve výši 1 080 000 Kč. Vzhledem k dříve uložené pokutě ve výši 900 000 Kč inspektorát v Brně napadeným rozhodnutím uložil pokutu ve výši 180 000 Kč.
6. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, o němž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím tak, že zrušil výrok týkající se povinnosti uhradit náklady řízení a v tomto ohledu řízení zastavil. Ostatní výroky (výrok I. a III.) žalovaný potvrdil. Ke zrušení povinnosti uhradit náklady řízení přistoupil na základě úvahy spočívající v tom, že inspektorát v Brně fakticky nemusel se žalobcem vést dvě řízení pod sp. zn. SZPI/AI775/2014 a SZPI/AK767/2013, ale mohl všechny správní delikty zahrnout do jednoho správního řízení. Proto stačilo, že úhrada nákladů byla žalobci již jednou uložena v rámci druhého správního řízení pod sp. zn. SZPI/AK767/2013.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

7. V žalobě ze dne 8. 4. 2016 žalobce napadá výše specifikované rozhodnutí žalovaného v rozsahu výroku 3., kterým bylo potvrzeno rozhodnutí inspektorátu v Brně. Žalobce rozhodnutí označil za nezákonné a uvedl, že se žalovaný dopustil při jeho vydání a v řízení, které mu předcházelo, řady pochybení.
8. Žalobce nesouhlasil s projednáním věci jako samostatného skutku, jelikož věc měla být projednána společně s věcí vedenou inspektorátem v Brně pod sp. zn. SZPI/AK767/2013. Uvedl, že správní delikty specifikované ve výroku I pod bodem 1, 2 a 3 – jednalo se o zpracování hroznů původem mimo EU; porušení povinnosti vést řádně evidenční knihy; uvádění do oběhu vín, která byla podrobena nepovolenému enologickému postupu – jsou pokračujícími správními delikty ve vztahu ke správním deliktům ve výroku I bodech 1, 7, 8, 9 a 10 rozhodnutí inspektorátu v Brně ze dne 31. 1. 2014, čj. SZPI/AK767-48/2013, které představují dílčí útoky.
9. Uvedl, že ve věci je třeba vycházet z analogie s trestním právem, jelikož se jedná o analogii ve prospěch pachatele, který naplní dílčími útoky jednu skutkovou podstatu a je mu uložena jedna společná pokuta. Žalobce odkázal na závěry doktríny, dle kterých jsou pokračováním ve správním deliktu jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem, které naplňují i v souhrnu skutkovou podstatu stejného správního deliktu a jsou spojeny podobným způsobem provedení a časovou souvislostí. Konkrétně uvedl, ve kterých rysech spatřuje naplnění výše uvedených podmínek ve vztahu k jednotlivým typům správních deliktů. Důsledkem tohoto pochybení je porušení zásady *ne bis in idem*, jelikož byl žalobce postižen dvakrát za totožné jednání.
10. K přetržení pokračujícího správního deliktu, které má za následek posouzení dalšího jednání jako nového správního deliktu, mohlo dle žalobce dojít až okamžikem zahájení správního řízení, ke kterému došlo dne 3. 12. 2013. Teprve případné následující jednání žalobce by mohlo být posouzeno jako nový správní delikt.
11. Dále žalobce poukázal na absenci odůvodnění uložené pokuty, která není odůvodněna vzhledem ke spáchaným skutkům. Navíc tam, kde se jedná o pokračující správní delikt, nelze uložit úhrnnou pokutu za vícečinný souběh. Tvrdil také nepřiměřenou výši pokuty, jelikož nebyly zohledněny všechny podstatné okolnosti pro určení její správné výše a došlo k porušení zásady stanovené v § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“).
12. Další námitku směřoval proti nedostatečnému posouzení odpovědnosti za správní delikt spočívající ve zpracování hroznů původem mimo EU, jelikož nebyl osobou odpovědnou. Naopak uvedl, že odpovídajícím subjektem by měla být společnost D-FORBES s. r. o., pro kterou hrozny zpracoval a která byla objednatelem a dodavatelem hroznů. S ohledem na analogii s trestním právem je možné považovat tuto společnost za organizátora nebo spolupachatele, přičemž správní orgány měly přihlídnout k míře zavinění u jednotlivých spolupachatelů.
13. Žalobce rovněž poukázal na nesprávné právní posouzení, když bylo jeho jednání subsumováno pod ustanovení § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví, které postihuje porušení povinnosti jiným předpisem Evropské unie. Poukázal na rozpor s principem předvídatelnosti spočívající v neurčitosti a nesrozumitelnosti tohoto ustanovení a na absenci úvahy k tomu, proč nebylo jeho jednání posouzeno dle jiného ustanovení (např. uvádí § 39 odst. 1 písm. y) zákona o vinohradnictví). Závěrem této

námítky rozporoval, že by se porušení předpisů Evropské unie vztahovalo i na nařízení (ES) č. 1234/2007, jelikož toto nařízení upravuje obecně zemědělství.

14. Žalovaný se nezabýval otázkou, zda se jedná o odpovědnost objektivní nebo nikoliv. Žalobce byl navíc toho názoru, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby zabránil porušení právní povinnosti. Z ekonomického hlediska není možné provádět laboratorní analýzy za účelem zjištění blíže neurčeného okruhu přídatných látek, běžným postupem jsou degustace vzorků.
15. Dále namítal, že správní orgán nezjistil přesvědčivě skutkový stav. Toto odůvodnil zejména tím, že žalovaný zejména mechanicky převzal výsledky provedených zkoušek a neuvedl úvahy a jejich hodnocení. V napadeném rozhodnutí chybí popis použitých metod (na základě odvolání žalobce bylo doplněno označení metody, nicméně pouze nesrozumitelným kódem). Dále rozporoval použití senzorické metody, která je velmi subjektivní a nikoliv exaktní. Navíc jako zcela neaplikovatelný označil závěr, že vady měla celá šarže vín. V době kontroly byly navíc všechny lahve prodány odběratelům, opustily tedy sféru žalobce a senzorické vady mohly vzniknout až v této době. Žalobce rovněž tvrdí porušení pravidel řádné laboratorní praxe ve svůj neprospěch. Jako další sporný bod uvedl žalobce možné ekonomické poškození spotřebitele spočívající v nenaplnění jeho očekávání, jelikož žalobci není zřejmé, v čem mělo toto očekávání spočívat.
16. Ve výše uvedených důvodech žalobce spatřuje rovněž nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. S ohledem na všechna tato tvrzení požaduje zrušení napadeného rozhodnutí včetně rozhodnutí inspektorátu v Brně a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

17. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 24. 6. 2016 v první řadě odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vypořádal se žalobními body, které se ve značné míře shodují s odvolacími námitkami. Další argumentace k jednotlivým žalobním bodům je shrnuta na následujících řádcích.
18. Ohledně námítky pokračování správních deliktů uvedl žalovaný, že pro něj neshledal naplnění znaků, tudíž nedošlo k porušení zásady *ne bis in idem*. Jednání bylo kvalifikováno jako vícečinný souběh a tento institut byl aplikován ve prospěch pachatele. Ze stejného důvodu tak bylo možné uložit úhrnný trest. Inspektorát v Brně rovněž přihlédl k trestu uloženému za další správní delikty, kterých se žalobce dopustil v souběhu.
19. K míře zavinění žalobce uvedl žalovaný, že skutek byl prokázán dostatečně, jelikož zpracování vinných hroznů prováděl žalobce, který nese objektivní odpovědnost bez ohledu na své zavinění a je zcela na něm, jaká opatření přijme, aby předešel porušení povinností stanovených v předpisech regulujících vinohradnictví a vinařství. Navíc sama dobrá víra v pravdivost dokumentů, které byly předloženy, nezabývá žalobce této objektivní odpovědnosti. Dle § 40 zákona o vinohradnictví se lze odpovědnosti zprostit, pokud je vynaloženo veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti bylo zabráněno. Žalovaný uvedl, že takovou aktivní činnost nad rámec svých zákonných povinností žalobce neprokázal. Inspektorát v Brně navíc zohlednil, že se na deliktním jednání podílel i odběratel žalobce.
20. K nesprávnému právnímu posouzení věci uvedl žalovaný, že skutková podstata § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví představuje tzv. zbytkovou skutkovou podstatu. Odmítl tvrzení, že by se jednalo o ustanovení neústavní, nejednoznačné nebo neurčité. Aplikace

nařízení (ES) č. 1234/2007 byla na místě, jelikož upravuje společnou organizaci trhů, kam patří rovněž i trh s vínem. V odůvodnění rozhodnutí byla vypořádána i skutečnost, že došlo k nahrazení tohoto nařízení, přičemž pozdější právní úprava není pro žalobce výhodnější.

21. Ohledně námitek směřovaných proti protokolům o kontrole, metodě kontroly apod. uvedl žalovaný, že pokud je žalobce považoval za povrchní nebo chybné, měl brojit ve formě námitek proti příslušným protokolům. Dále žalovaný neměl za to, že by obsahem rozhodnutí měla být reprodukce technického obsahu těchto protokolů, odmítl také zpochybnění objektivního charakteru senzorické kontroly. Samotná možnost ohrožení práv spotřebitelů byla správními orgány v souladu s judikaturou správních soudů hodnocena jako škodlivý požadavek.
22. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaný rovněž odmítl s ohledem na to, že rozhodnutí obsahuje všechny podstatné náležitosti včetně úvah, kterými se správní orgán řídil. Ohledně pokuty uvedl, že ta byla řádně individualizovaná a bylo přihlédnuto ke všem zákonným kritériím. Rovněž neshledal porušení legitimního očekávání, jelikož žalobce stejně jako v odvolání uvedl pouze obecnou námitku, ale nespecifikoval, ze kterých rozhodnutí toto očekávání vyvozuje. Rovněž žalovaný poukázal na skutečnost, že zásada legitimního očekávání nemá absolutní povahu.
23. Vzhledem k výše uvedenému navrhl žalovaný, aby Krajský soud v Brně žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci soudem

24. Krajský soud v Brně (dále také „soud“) ve smyslu § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“) bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí inspektorátu v Brně včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.
25. Žalobce uvedl, že jeho deliktní jednání mělo být (za využití *analogie legis*) posouzeno jako pokračující správní delikt a v důsledku nerespektování tohoto postupu došlo k porušení zásady *ne bis in idem*. Soud tuto námitku neshledal důvodnou a předně uvádí, že stejný senát zdejšího soudu obdobnou námitku vypořádal v rámci rozhodnutí ze dne 5. 9. 2016, čj. 29 A 80/2014, ve kterém se ostatně věnoval mimo jiné také správním deliktům, které v tomto řízení žalobce označuje jako dílčí útoky tvrzených pokračujících správních deliktů. Soud v posuzované věci neshledal důvod pro odlišné posouzení shodných námitek, a proto z citovaného rozhodnutí vychází.
26. Obecně je třeba odkázat na trestněprávní teorii, která pod pokračováním v deliktu rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují, byť i v souhrnu, skutkovou podstatu stejného deliktu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku. Uvedená doktrinní a judikaturní definice byla zachycena rovněž v zákonné úpravě, a to v § 116 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“). Dle trestněprávní doktríny je rozhodujícím znakem pokračování v trestném činu, jenž jej odlišuje od opakování trestného činu, že jednotlivé útoky, z nichž každý naplňuje znaky téhož trestného činu, jsou po subjektivní stránce spojeny jedním a týmž záměrem v tom smyslu, že pachatel již od počátku zamýšlí aspoň v nejhrubších rysech i další útoky a že po

objektivní stránce se tyto jednotlivé útoky jeví jako postupné realizování tohoto jediného záměru. Dále platí, že jednotný záměr je třeba v trestním řízení dokazovat.¹

27. Ve smyslu § 75 soudního řádu správního je rozhodnou právní úpravou ta, která byla účinná v době rozhodování žalovaného. Z hlediska rozhodného znění právní úpravy zákon o vinohradnictví ani obecná úprava správního trestání výslovně pokračování správního deliktu neobsahovaly. Pokračování v přestupku je nicméně pojmem běžně aplikovaným v judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2012, č. j. 1 As 49/2012-33, ze dne 24. 6. 2009, čj. 1 As 35/2009-69, a ze dne 1. 3. 2012, čj. 8 As 66/2011-74).
28. Při přezkumu námitek žalobce, zda se v případě předmětných správních deliktů jednalo o pokračující správní delikty nebo vícečinný souběh, soud nejprve upozorňuje na významné související otázky, které je třeba zodpovědět. Předně je sporné, zda lze vůbec u deliktů, které nevyžadují zavinění, uvažovat o existenci jednotného záměru (který je jednou z charakteristik „pokračování“ v deliktu)². V posuzovaném případě se jedná o objektivní odpovědnost právnické osoby (žalobce), zavinění tedy není zkoumáno a netvoří znak skutkové podstaty předmětných správních deliktů. I za předpokladu, že by o pokračujícím správním deliktu bylo možno hovořit i v případě objektivní odpovědnosti právnické osoby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2014, čj. 9 Afs 55/2013-43), je ovšem třeba si klást otázku *skutečného dotčení* veřejných subjektivních práv žalobce.
29. Úkolem správních soudů je mimo jiné poskytovat ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob. Žalobce uvádí, že vzhledem k rozhodnutí žalovaného v řízení pod sp. zn. SZPI/AK767/2013 již nebylo možné o dalších dílčích útocích rozhodovat v posuzovaném řízení, čímž došlo k porušení zásady *ne bis in idem*. Soud ovšem dospěl k závěru, že jakkoliv by bylo vhodné, aby k projednání správních deliktů došlo v rámci jednoho řízení, tak jejich projednání ve dvou různých řízeních neproběhlo v žádném případě izolovaně a k zásahu do veřejných subjektivních práv žalobce tímto postupem nedošlo (podrobněji bude rozvedeno níže). Přestože v nyní projednávané věci neshledal soud *žádnou nezákonnost*, lze pouze pro ilustraci připomenout judikaturu Nejvyššího správního soudu, která setrvale uvádí, že dokonce i případná shledaná nezákonnost nemusí vždy nutně vést ke zrušení správního rozhodnutí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2011, čj. 7 As 23/2011-82, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, čj. 1 As 229/2014-48).
30. V první řadě je třeba upozornit na právní úpravu společného trestu za pokračování v trestném činu podle § 45 trestního zákoníku. Podle tohoto ustanovení soud postupuje, pokud odsuzuje pachatele za dílčí útok pokračujícího trestného činu, za jehož ostatní dílčí útoky již byl pravomocně odsouzen. Z jazykového výkladu je tedy zřejmé, že potrestání za některé dílčí útoky pokračujícího deliktu nevylučuje následné zahrnutí a potrestání dalších dílčích útoků, zásada *ne bis in idem* tedy není dotčena a nelze souhlasit s žalobcem, že druhé řízení by z tohoto důvodu mělo být zastaveno. Je přitom nerozhodné, zda později projednávané dílčí útoky v časové ose spáchání pokračujícího trestného činu předcházely útokům, za jejichž spáchání byl pachatel uznán vinným dřívějším rozsudkem, nebo následovaly

¹ Šámal, P. a kol. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, str. 1289-1290.

² Bursíková, L., Venclíček, J. *Otázky související s pokračujícími správními delikty*. Správní právo, č. 5/2014, s. 290-291.

až po nich. Rozhodující je, že jde z hmotněprávního hlediska o jeden pokračující trestný čin, o kterém se nekonalo společné řízení, přičemž důvody, pro které společné řízení neproběhlo, nejsou při úvaze o ukládání společného trestu podstatné.³ Účelem této úpravy je, aby došlo k potrestání jednání v jeho úplnosti včetně všech dílčích útoků. Pro oblast správního trestání přitom není třeba trvat na doslovné analogii s tímto ustanovením trestního zákoníku, která by odhlížela od procesní právní úpravy správního trestání, podstatné je, zda došlo k zachování základních principů a účelů trestání. Správní orgány (i kdyby došly k závěru, že jde o pokračování ve správním deliktu, k čemuž v tomto případě nedošlo) postupem, který ve věci zvolily, nezasáhly do práv žalobce.

31. Druhá věc, na kterou je třeba upozornit, spočívá v tom, že do práv žalobce nebylo zasaženo ani závěrem, že se jedná o vícečinný souběh správních deliktů. Trestání pokračujícího správního deliktu neznamená pro pachatele materiálně příznivější „výsledek“, oproti trestání totožného jednání posouzeného jako vícečinný souběh správních deliktů. Ať již bude konkrétní jednání posouzeno jako pokračování nebo souběh, musí rozhodující správní orgán v každém případě posuzovat závažnost konkrétního jednání a výsledkem jeho úvahy bude individualizovaná a přiměřená sankce. Pokud bude trestán pokračující správní delikt, který spočívá ve třech dílčích útocích nebo stejnorodý vícečinný souběh (opakování deliktu⁴), tak na základě materiálního posouzení závažnosti by měla být udělena v zásadě stejná sankce. Posouzení jednání jako pokračujícího deliktu má své zásadní důsledky zejména v jiných oblastech, např. z hlediska určení rozhodné právní úpravy, která se bude na jednání aplikovat; z hlediska promlčení daného deliktu (které bude u stejnorodého vícečinného souběhu posuzováno pro každý delikt zvlášť, kdežto pokračující delikt se promlčuje jako jeden celek) atd., což jsou okolnosti, které žalobce v dané věci nenamítal.
32. Poslední významnou okolností pro posouzení (ne)dotčení veřejných subjektivních práv žalobce je účel právní úpravy úhrnných, souhrnných a společných trestů ve smyslu § 43 až 45 trestního zákoníku (potažmo ukládání trestu dle § 12 odst. 2 zákona o přestupcích). Cílem uvedených institutů je uložit pachateli jeden trest za všechny sbíhající se delikty s respektem k základním zásadám trestání (zejména tzv. absorpční zásada).⁵ K tomu lze ještě uvést, že dle Nejvyššího správního soudu správní orgán nemusí zcela nutně spojit jednotlivá řízení, pokud příslušná rozhodnutí dostatečně vyjadřují uplatnění zásady absorpce⁶. V posuzovaném jednání se správní orgány dostatečně vypořádaly se skutečností, že o souvisejících správních deliktech žalobce bylo rozhodnuto v řízení pod sp. zn. SZPI/AK767/2013 a závažnost všech souvisejících deliktů zhodnotily komplexně, když je z odůvodnění výše sankce zřejmá úvaha o celkové úhrnné sankci ve výši 1 080 000 Kč, od níž je odečteno 900 000 Kč, které byly žalobci uloženy v předchozím řízení. Vzhledem k tomu, že žalovaný v rámci svého rozhodnutí zastavil řízení o povinnosti uhradit náklady řízení, odstranil tak jedinou možnou nevýhodu, která pro žalobce mohla v důsledku

³ Srov. Augustínová, P. In. Drašík, A. a kol. *Trestní zákoník. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Právní stav k 1. 1. 2015. Komentář k § 45.

⁴ Srov. Drašík, A. a kol. *Trestní zákoník. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Právní stav k 1. 1. 2015. Komentář k § 116, bod 8.

⁵ Srov. Augustínová, P. In. Drašík, A. a kol. *Trestní zákoník. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer. Právní stav k 1. 1. 2015. Komentář k § 43.

⁶ Bursíková, L., Venclíček, J. *Otázky související s pokračujícími správními delikty*. Správní právo, 5/2014, s. 293

vedení dvou řízení (a nikoliv pouze jednoho) vyplynout. Soud tedy dospěl k závěru, že námitky žalobce v tomto ohledu nejsou důvodné, jelikož postup správních orgánů plně respektoval všechny obecně platné zásady trestání a uvedeným postupem nemohla být porušena ani zásada *ne bis in idem*.

33. K žalobním námitkám směřujícím proti zjištěnému skutkovému stavu soud konstatuje, že tyto námitky žalobce směřuje proti závěrům o spáchání správních deliktů použitím nepovolených enologických postupů u vína Rulandské šedé, víno bílé, suché, alk. 11 % obj., země původu Slovensko, oblast Južnoslovenská, šarže č. 12-192, a jeho uvedením na trh, přestože bylo shledáno nevhodným pro lidskou spotřebu. Podkladem pro tento výrok správního orgánu byl protokol o zkoušce a posudku č. D038-70973/13/A01 (dále také „protokol“), který je součástí spisového materiálu a vyplývá z něho princip užitých metod i jejich identifikace (ve vztahu analýzám vzhledu, vůně a chuti se jednalo o senzorickou analýzu a ve vztahu k množství ethanolu z přidaného cukru o nukleární magnetickou rezonanci a hmotnostní spektrometrii izotopových poměrů). Tyto listiny byly řádně pořízeny a provedeny jako důkaz v průběhu řízení a z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že z jejich obsahu vychází. Takovéto odůvodnění považuje soud za dostačující. Z právních předpisů nevyplývá, že by popis či označení použitých metod byl náležitostí rozhodnutí, a vzhledem ke složitosti a technickému charakteru problematiky by to ani nebylo vhodné. Žalobce ostatně ani neuvádí, s jakým konkrétním ustanovením zákona by měl být postup správního orgánu v rozporu. Žalobce namítal, že nebylo uvedeno množství ethanolu, přičemž z protokolu je zřejmá odchylka měření, ze které vyplývá minimální a maximální možné zjištěné množství ethanolu, které v souladu se zásadou „v pochybnostech ve prospěch pachatele“ i v minimální míře (2,19 % obj.) naplňuje skutkovou podstatu správního deliktu.
34. Nelze přistoupit ani na argumentaci žalobce, že senzorická metoda je metodou subjektivní, tudíž nepoužitelnou. Dle § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci, v rozhodném znění, inspekce mimo jiné kontroluje, zda potraviny splňují požadavky stanovené zvláštními právními předpisy, nebo mezinárodními smlouvami. Inspekce při plnění těchto úkolů provádí nebo zajišťuje provedení rozborů potravin v laboratořích, které splňují podmínky pro provoz laboratoří stanovené v ČSN EN ISO/IEC 17025, mezi které patří i odbor zkušební laboratoře inspektorátu v Brně, který prováděl zkoušky v nyní projednávané věci. Dle vyhlášky č. 211/2004 Sb., o metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků, v rozhodném znění (dále jen „vyhláška č. 211/2004 Sb.“) patří mezi metody zkoušení i senzorické hodnocení, které dle § 8 této vyhlášky provádí oprávněná a řádně proškolená osoba, která postupuje podle českých technických norem upravujících senzorické analýzy. Podrobnější konkrétní požadavky na výrobu vína obsahuje vyhláška o vinohradnictví, která v § 4 odkazuje na přílohu č. 5 (seznam chorob a vad vína týkající se vzhledu, barvy, vůně, chuti a perlení vína) a přílohu č. 6 (smyslové požadavky na jakost vína). Senzorická analýza je tedy standardní zákonnou kontrolní metodou, která je prováděna odborně způsobilými osobami. Zjištěné vady byly popsány v souladu s vyhláškou o vinohradnictví. Pro úplnost je třeba uvést, že inspektorát v Brně z popisu skutku vypustil vady, u kterých jednoznačně nebylo možné určit, kdy vznikly (silná oxidáza – u vůně a chuti; a plovoucí nečistoty – u vzhledu), opět tedy byl respektován princip „v pochybnostech ve prospěch pachatele“.
35. Článek 120g nařízení č. 1234/2007 se vztahuje na metody, podle kterých může být určeno složení výrobků, a na pravidla, podle kterých může být stanoveno, zda tyto výrobky

nebyly podrobeny nepovoleným enologickým postupům. Nedopadá tedy na zjišťování senzorických vlastností, a proto se na tyto případy neuplatní a námitka žalobce o porušení správné laboratorní praxe není důvodná.

36. Pokud žalobce shledal závěry uvedené v protokolech o zkoušce a posudcích jako povrchní či chybné, mohl proti nim brojit v souladu s poučením námitkami proti protokolům o kontrole, této možnosti však nevyužil. Správním orgánům proto nelze vytýkat, že se blíže obsahem protokolů o zkoušce a posudky ve svých rozhodnutích nezabývaly.
37. Pokud se týká množství závadných produktů, soud konstatuje, že testování vzorku odebraného z šarže vína odpovídalo metodám kontroly potravin a vína. Šarží se dle § 3 písm. j) zákona o vinohradnictví rozumí množství druhově totožných jednotek, které byly vyrobeny za stejných podmínek. Proto se stanoveným postupem odebírají ze šarže pouze vzorky, a není potřeba, aby byla podrobena zkoušce každá láhev předmětné šarže, což by bylo i nereálné požadovat. Stanovením šarže výrobce určuje, že potraviny byly vyrobeny za stejných podmínek a zásadně by tedy měly mít stejné vlastnosti. Výrobce si může i s ohledem na možné vady sám určit velikost šarže a chránit se tak před neblahými důsledky zjištěných vad. Praxe kontrolních orgánů je tedy zcela legitimní a v souladu s právními předpisy a skutkový stav byl na základě provedení dokazování zjištěn dostatečně.
38. Soud nepřisvědčil ani namítanému nesprávnému právnímu posouzení věci spočívajícímu v tom, že ustanovení § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví je neurčité a protiústavní, a proto na jeho základě nelze ukládat podnikatelům sankce. V § 39 zákona o vinohradnictví je právně zakotven přehledný výčet správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob. Předmětný výčet správních deliktů zahrnuje i ustanovení § 39 odst. 1 písm. ff), jež bylo v dané věci aplikováno, a které ve vztahu k ostatním skutkovým podstatám, vztahujícím se k porušení evropských právních předpisů obsažených v § 39 představuje tzv. zbytkovou skutkovou podstatu. Zahrnuje totiž porušení veškerých ostatních povinností stanovených právními předpisy Evropské unie, upravujícími oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty, které nejsou obsaženy v jiných ustanoveních. Lze souhlasit se žalobcem, že počet předmětných předpisů Evropské unie je široký, přičemž předpisy stanoví právní povinnosti v různé míře obecnosti a jde o různý stupeň závažnosti jejich porušení. Ač lze vůči této technice blanketních skutkových podstat mít s ohledem na právní jistotu adresátů práva určité výhrady, nic to nemění na závěru, že se jedná o běžnou legislativně technickou metodu, která se standardně uplatňuje a vzájemně provazuje právní předpisy. Daná skutková podstata je formulována jednoznačným způsobem a lze podle ní ukládat sankce ve správním řízení a z jejího znění plyne jednoznačná podřaditelnost nyní zkoumaného jednání žalobce.
39. Ustanovení není neurčité, nesrozumitelné, v rozporu s principem předvídatelnosti práva, ani protiústavní. Rozporované ustanovení je součástí platného právního řádu České republiky a v dané věci nebylo pochyb o tom, která konkrétní jednání lze pod tuto skutkovou podstatu podřadit. Rozporoval-li žalobce, že výše sankce do 5 000 000 Kč není v zákoně stanovena v závislosti na závažnosti porušené povinnosti, pak k tomu soud uvádí, že částka 5 000 000 Kč představuje maximálně možnou horní hranici uložené pokuty za předmětný delikt, neznamená to však, že v této maximální výši bude uložena pokuta za každé podřaditelné jednání. Správní orgány se musí v každém konkrétním případě snažit o individualizaci pokuty a o její řádné zdůvodnění.

40. Pro úplnost soud dodává, že se podrobněji k určitosti (a tedy) i ústavnosti § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví vyjádřil již v rozsudku ze dne 17. 12. 2015, čj. 29 A 39/2013-50 (kasační stížnost proti tomuto rozsudku byla pro nepřipustnost odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 7. 2016, čj. 9 As 57/2016-44).
41. Neobstojí ani argumentace, že § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví nedopadá na porušení nařízení (ES) č. 1234/2007. Žalobci lze přisvědčit v tom, že toto nařízení stanoví pravidla pro společnou organizaci zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty a není předpisem, který upravuje pouze vinohradnictví a vinařství, ale je obecným předpisem upravujícím oblast zemědělství. Víno je však nepochybně zemědělským produktem, musí se tak na něj vedle speciálních požadavků vztahovat i požadavky práva upravujícího obecně oblast zemědělství. V čl. 1 odst. 1 písm. l) předmětného nařízení je výslovně uvedeno, že tímto nařízením se stanoví mimo jiné společná organizace trhů s produkty vína.
42. Jak bylo uvedeno výše, odpovědnost právnických osob za správní delikty je koncipována jako objektivní. Je pravdou, že dle § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví se právnická osoba může odpovědnosti zprostit, pokud vynaložila veškeré úsilí, které lze požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila. Dle názoru soudu dobrá víra v dokumentaci, kterou mu předložil obchodní partner, žalobce objektivní odpovědnosti nezbavuje. Navíc je třeba upozornit na to, že existenci liberačního důvodu musí prokázat žalobce, k čemuž v posuzovaném případě nedošlo. Dále je třeba uvést, že inspektorát v Brně skutečnost, že se na deliktním jednání, které spočívalo ve výrobě hroznového moštu z hroznů původem z Makedonie, podílel i odběratel žalobce, zohlednil ve prospěch žalobce, jak vyplývá z odůvodnění jeho rozhodnutí, str. 12.
43. Namítal-li žalobce, že při zdůvodnění výše uložené pokuty nepostupoval správní orgán podle ustanovení § 24 odst. 5 zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, v rozhodném znění, soud konstatuje, že dané ustanovení se ve věci neaplikuje a výše uložené pokuty byla správními orgány odůvodněna v souladu s ustanovením § 40 odst. 2 zákona o vinohradnictví obsáhle a s přihlédnutím k závažnosti správního deliktu (především ke způsobu jeho spáchání, jeho následkům a okolnostem, za nichž byl spáchán).
44. Co se týče žalobních bodů, v nichž žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro rozpor s § 68 správního řádu, uložená pokuta je nepřiměřeně vysoká, nebo že správní orgán porušil zásadu legitimního očekávání, tyto nemohou pro svou obecnost obstát. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58, *ustanovení § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žalobci ukládá povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizovaná) skutková tvrzení doprovázená (v témže smyslu) konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých obvyklých nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Konkretizace faktů dostatečně substancovanými žalobními body je důležitá nejen z hlediska soudu, tj. pro stanovení programu sporu a vytýčení mezí, v nichž se soud může v souladu s dispoziční zásadou pohybovat, ale má význam i pro žalovaného. Stežejní procesní zásadou je rovnost účastníků před soudem vyjadřovaná někdy jako rovnost zbraní.*

Každá procesní strana by měla mít přiměřenou možnost uplatnit své argumenty za podmínek, které ji citelně neznevýhodňují v porovnání s protistranou. Provedením této zásady je potom též požadavek náležité substanciace přednesů stran: jedině tím, že strana svůj přednes dostatečně konkretizuje, umožní druhé straně k tomuto přednesu učinit vyjádření. Pokud je tvrzení jedné procesní strany jen povšechné a nekonkrétní, neví druhá strana, k čemu se má vlastně vyjádřit; tím se přirozeně snižuje i její možnost náležité procesní obrany. Jelikož žalobce dostatečným způsobem neupřesnil, v jakých mezích se má soud v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí pohybovat, nelze se s takto obecně vymezenými žalobními body konkrétně vypořádat. Soud tedy rovněž pouze v obecné rovině konstatuje, že namítaná pochybení neshledal. Stran škodlivého následku jednání odkazuje soud na závěry inspektorátu v Brně, se kterými se ztotožňuje a které spočívají v tom, že již pouhá možnost ohrožení práv spotřebitelů je pro spáchání (ohrožovacího/formálního) správního deliktu dostatečná. Fakt, že nebyla prokázána žádná konkrétní hmotná vyčíslitelná škoda, byl hodnocen ve prospěch žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

45. Při přezkumu napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 věta první soudního řádu správního soud shledal podanou žalobu jako nedůvodnou. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
46. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
47. Žalobce neměl v řízení o žalobě úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly náklady přesahující jeho běžnou administrativní činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. března 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu